

Μενέλαος Τζέλιος

Πανηπειρωτική Ομοσπονδία Αμερικής

Τον άνθρωπο που βρίσκεται πίσω από κάθε πρωτοβουλία της Πανηπειρωτικής Ομοσπονδίας Αμερικής γύρω από τα εθνικά θέματα, συναντήσαμε στην Νέα Υόρκη, κατά τη διάρκεια του 36ου Συνεδρίου της.

Κ. Τζέλιο,
Πώς φτάσατε από την Πολίτση της Βορείου Ηπείρου στην Αμερική;

Δεν είχα σκοπό να πάω στην Αμερική. Όμως το 1955 το Αμερικανικό κογκρέσο ψήφισε νόμο που βοηθούσε όσους ήταν από το παραπέτασμα, να πάνε στην Αμερική. Μέχρι τότε ήταν πολύ δύσκολα. Εμείς που ήμασταν γεννημένοι στην Αλβανία θεωρούμασταν ότι ήμασταν του παραπετάσματος. Οπότε φύγαμε για την Αμερική.

Και σε ποια πόλη πήγατε;

Στη Νέα Υόρκη. Ο καθένας μας όπου είχε πρόσκληση ως εγγύηση. Εγώ είχα από τον ξάδερφό μου. Δεν ήθελα να πάω. Την 1η μέρα στο Αμερικάνικο Προξενείο στην Αθήνα, μύριζε πολύ. Δεν ήθελα να φύγω.

Ως υπεύθυνος της Πανηπειρωτικής Ομοσπονδίας για το Βορειοηπειρωτικό ζήτημα ποιοι ήταν οι στόχοι σας;

Η Πανηπειρωτική Ομοσπονδία ιδρύθηκε το 1942 με σκοπό να ενώσει όλες τις Ηπειρωτικές οργανώσεις από τη Βόρειο και Νότιο Ήπειρο για σύσφιξη των σχέσεων και κυρίως για τον συντονισμό των ενεργειών για προβολή του Βορειοηπειρωτικού θέματος στην Αμερική. Έκτοτε έχει προσφέρει πολλά σε συνεργασία με διάφορες Ελληνικές κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμούς.

Με τη βοήθεια και τις ενέργειες της Πανηπειρωτικής ομοσπονδίας Αμερικής, ψηφίστηκε στο κογκρέσο των Η.Π.Α και ιδρύθηκε με την συνεργασία και άλλων μία μη κυβερνητική οργάνωση: Η Διεθνής Ομοσπονδία για την Προστασία των Μειονοτήτων η οποία έχει εγκριθεί και από τα Ηνωμένα Έθνη, και έκτοτε έχουν

γίνει πολλές παρεμβάσεις στην επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ο.Η.Ε και στην υποεπιτροπή του Ο.Η.Ε για την προστασία των μειονοτήτων. Στο διάστημα που η Αλβανία ήταν κάτω από τον κομμουνισμό, έλαβε επτά καταδικαστικές αποφάσεις από τον Ο.Η.Ε για παραβίαση δικαιωμάτων της μειονότητας. Μετά την πτώση του κομμουνισμού βοηθήσαμε για διάφορα έργα: σχολεία, εκκλησίες, έργα υποδομής. Το 1994 συνελήφθησαν οι πέντε της Ομόνοιας. Με την προσπάθεια της Πανηπειρωτικής Ομοσπονδίας κινητοποιήθηκαν διεθνείς οργανισμοί και με δική μας προσπάθεια ενδιαφέρθηκε το State Department, το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας όπως και ο ίδιος ο Clinton, με αποτέλεσμα την απελευθέρωση των πέντε.

Ποιοι είναι οι σκοποί της Ομοσπονδίας;

Κάθε χρόνο δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές της μειονότητας που σπουδάζουν σε ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Αλβανίας. Σήμερα οι προσπάθειές μας στρέφονται κυρίως στα εσωτερικά μας θέματα, δηλαδή στην αναδιοργάνωση της νεολαίας και στην σύσφιξη των δεσμών των Ηπειρωτών της Αμερικής. Ιδρύθηκε και το παγκόσμιο Συμβούλιο Ηπειρωτών Εξωτερικού που έχει σκοπό να φέρει σε επαφή τους Ηπειρώτες. Του χρόνου προγραμματίζουμε συνέδριο νεολαίας από όλο τον κόσμο στα Ιωάννινα. Σήμερα προσπαθούμε με τις εκάστοτε Ελληνικές κυβερνήσεις να βελτιωθεί το βιοτικό επίπεδο των ελλήνων της Αλβανίας. Έχει γίνει αρκετή πρόοδος πλην όμως η Αλβανία έχει ακόμα αρκετό δρόμο μπροστά της.

Πώς θα βλέπατε την είσοδο της Αλβανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Ήδη έχουν αρχίσει διαπραγματεύσεις για την ένταξη της Αλβανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό βέβαια θα πάρει χρόνο και εφόσον η οικονομία της θα πλησιάσει τα Ευρωπαϊκά πρότυπα. Όμως η Αλβανία οφείλει να σεβαστεί και τα δικαιώματα των μειονοτήτων. Το σίγουρο είναι ότι η Αλβανία θα μπει στην Ε.Ε, αυτό θα πάρει χρόνο όμως. Όσον αφορά τις μειονότητες, ήδη υπέγραψαν πολλές συμφωνίες, πολλές όμως δεν εφαρμόζονται ακόμα όπως πρέπει. Θα βελτιωθούν όμως, ελπίζω βαθμηδόν.

σε όποιο αμερικάνικο σπίτι υπάρχει ελληνίδα γιαγιά τα μικρά παιδιά γνωρίζουν ελληνικά. Οι γιαγιάδες, πραγματικά, αποτελούν για την ομογένεια τον γίγαντα της ελληνικής γλώσσας.

Τι πρωτοβουλίες και δράσεις έχετε αναλάβει για τη διατήρηση της γλώσσας;

Δυστυχώς δεν υπάρχει καμία οργανωμένη ενέργεια είτε από σωματείο είτε σύλλογο. Το θέμα (γλώσσα) έχει αφεθεί στην οικογένεια και σε μερικές κοινότητες που διαθέτουν ημερήσια και απογευματινά σχολεία. Το ευτύχημα είναι ότι υπάρχει τακτική επικοινωνία και γενικότερα πολλοί γονείς φέρνουν τα παιδιά τους στα σχολεία αυτά. Πέρυσι άρχισε και ένα πρόγραμμα με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στο οποίο παιδιά ομογενών έρχονται για ένα μήνα στα Γιάννενα όπου μαθαίνουν γλώσσα, ήθη, έθιμα και ιστορία. Το μειονέκτημα είναι ότι ο αριθμός των παιδιών είναι πολύ περιορισμένος. Πάντως, είναι γεγονός ότι σε όποιο αμερικάνικο σπίτι υπάρχει ελληνίδα γιαγιά τα μικρά παιδιά γνωρίζουν ελληνικά. Οι γιαγιάδες, πραγματικά, αποτελούν για την ομογένεια τον γίγαντα της ελληνικής γλώσσας.

Ποια είναι η συνεργασία σας με την Πανεπιστημιακή Ομοσπονδία Ευρώπης;

Η συνεργασία μας με την Π.Ο.Ε είναι πάρα πολύ καλή και μάλιστα ο Πρόεδρος της Χρυσόστομος Δήμου έγινε πρόεδρος του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ηπειρωτών Εξωτερικού.

Κάθε πότε έρχεστε στην Ελλάδα και τί σας αρέσει εδώ;

Έρχομαι δύο με τρεις φορές το χρόνο. Τον περισσότερο καιρό μένω στη Βόρειο Ήπειρο όπου αυτή τη στιγμή χτίζεται το σπίτι μου. Δυστυχώς το Πωγώνι από τη μεριά της Β. Ηπείρου δεν έχει καλή πρόσβαση. Ύστερα από μεγάλες προσπάθειες όμως ξεκινά η κατασκευή του δρόμου που θα ενώνει τις δύο περιοχές, οπότε η επικοινωνία με την Ελλάδα θα είναι πολύ πιο εύκολη. Αργότερα ίσως να αναπτυχθεί στην περιοχή και ο τουρισμός.

Ποια είναι για εσάς η πατρίδα; Η Ελλάδα, η Αμερική;

Η Βόρειος Ήπειρος.

Πώς βλέπει η ομογένεια της Αμερικής την πατρίδα;

Η Αμερικάνικη Ομογένεια δεν μοιάζει με άλλες ομογένειες. Τα παιδιά μας είναι περήφανα για την Αμερική, την μεγάλη δύναμη. Όμως τα παιδιά μας θέλουν και αγαπούν την Ελλάδα περισσότερο και από εμάς. Σίγουρα νιώθουν και Έλληνες. Σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωή μας σηκώνουμε ψηλά τόσο την Ελληνική όσο και την Αμερικάνικη σημαία.

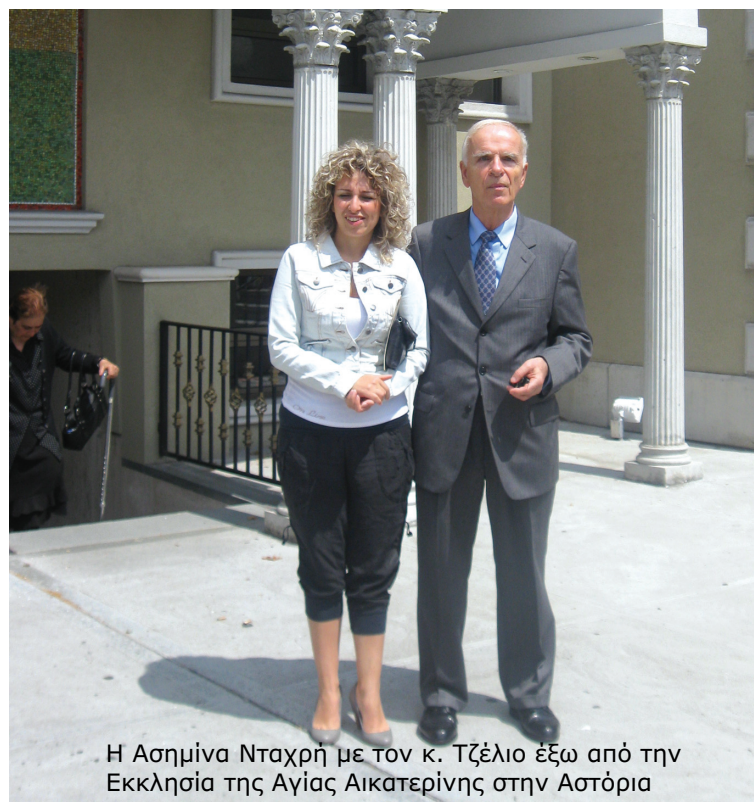
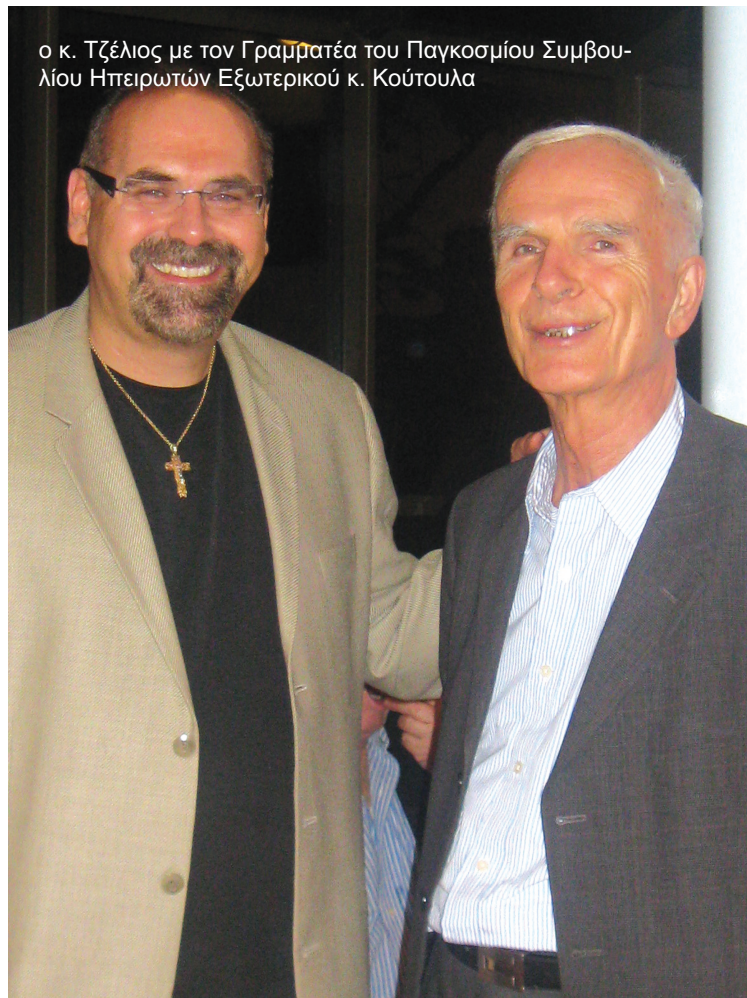
Ποια είναι η συνεργασία σας με το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού;

Το Σ.Α.Ε δεν έχει επιτύχει τους σκοπούς του. Δεν έχει συμβάλει καθόλου στα δικά μας θέματα όπως επίσης στα θέματα της γλώσσας που είναι απαραίτητα για την ομογένεια. Είναι μια οργάνωση που επιβαρύνει με σοβαρά ποσά το Ελληνικό δημόσιο, χωρίς να παίρνει καμία απόφαση. Τέλος, εφόσον εξαρτάται από το Ελληνικό δημόσιο είναι αυτονόητο ότι επηρεάζεται από (ψηλά) καθώς και από διάφορους κομματικούς μηχανισμούς.

Πότε θα γίνει το επόμενο Συνέδριο της Πανεπιστημιακής Ομοσπονδίας Αμερικής;

Το επόμενο συνέδριο θα γίνει το 2011. Μένει να αποφασιστεί ο τόπος διεξαγωγής του.

ο κ. Τζέλιος με τον Γραμματέα του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ηπειρωτών Εξωτερικού κ. Κούτουλα

Η Ασημίνα Νταχρή με τον κ. Τζέλιο έξω από την Εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης στην Αστόρια